

*Ovan: Skolplansch från Hjärtums
hembygdsmuseum*

***Brita fortsätter sin berättelse. (Här kan man
läsa början.)***

Jag började i första klass i Enskede Gamla, den Röda skolan av trä, fick B minus i räkning, men lärde mig läsa. Jag hade ont i magen, kanske av uppvaktningen av klasskamraten Rolf på väg och till från skolan. En dag slog han mig i korridoren med läderrem. Jag klagade bittertPappa, som amatörboxats, lärde mig slå raka slag, inte vifta omkring på tjejvis, jag fick in ett slag i Rolfs mage ”och där satt jag”. Sedan fick jag vara i fred. Pappa lärde även Karin att ta nacksving för att kunna freda sig.

Lärarinnan hängde upp en stor karta över det obegripliga landet Palestina, utan sammanhang med någon jordglob, något med Jesus. Pappa var emot söndagsskolan, men en tid gick jag ändå, förmodligen med en lekkamrat. När jag blev sjuk försökte en vänlig dam från församlingen få mig tillbaka med en stor påse godis. Det var en muta som inte accepterades. Lite stolt än idag!

Karin och jag deltog i plastiken hos dansaren Anne Marie Qvarsebo i slutet av Pastellvägen, ett barnrikehus, och uppträdde på avslutningen en gång som humlor.

Här övar vi flickor balett i vardagsrummet:

Och här är vi klara för uppvisning, med Brita som humla. Karin var videung i en klänning av tunt ljusgrönt tyg med små ringar som blommor. Karin minns ännu att det luktade så gott!

Vår bror Erik föddes den 15 mars 1952. På den översta bilden håller jag i min efterlängttade lillebror.

Därunder får Karin, i mammas Sofiamössa, hålla i lillebror. Han läggs i docksäng och dockvagn.

Morgonen efter sprang jag nedför backen på Röda skolan för att möta fröken vid grinden "Fröken, fröken jag har fått en lillebror!" Senare för lillebror

Erik på sin trehjuling handlöst nedför den branta backen på Pastellvägen och klarade sig, kanske tack vare sin störthjälm av plåt, som väckte viss uppmärksamhet.

Farmor Signe och farfar Elof hälsar på sitt femte barnbarn, Erik.

Och farfar Elof bär fram Erik vid dopet i vardagsrummet. Det var viktigt att det blev en pojke, för pappa och för släkten vars efternamn kunde "ärvas". Erik fick andranamnet Elof.

Slakthuskogen på andra sidan Nynäsvägen var hemlighetsfull med sina ödledammar. Vi badade aldrig där, fick inte. Bilden visar Ödledamm med pumphus och togs av Einar Mellberg. Brita kastar sten i vattnet, mamma bevakar ungar.

Längst ner vid Sofielundsplan fanns en gård med

ankor som vi matade. Så sprängdes berget bort och ankorna försvann. Sedan dess finns där en stor bensinstation. Dammarna lockade, speciellt den med små vikar och mossor. Men Sofielundsplan gav svidande erfarenheter.

Gässen vid Sofielundsplan

En dag blev jag, 4 år kanske, och en liten kompis infångade bland spårvagnarna. Vi skulle till kungens slott och dricka té, men det bet inte på min arga mamma. På vägen hem i tårar mötte vi 13-åriga Ebon, och skammen var total. Långt senare berättade mamma hur hon som barn olovandes tagit med sig en kamrat längs Storgatan till Humlegården för att leka.

I tredje klass flyttades vi från Röda skolan till nybyggda Nytorpsskolan. Det var en problemklass,

stökig och uppkäftig, som Vera Sisefsky, 21 år, fick ta hand om. Hon fick med tiden ordning på killarna och fullkomligen bröt ner de tre värsta bråkmakarna, en efter en. Och tappade rösten på kuppen. Vera var intresserad av konst, fick oss att måla och teckna. Minns att man kunde köpa ritblock i olika storlek, hela vita sidor som var sammanfogade med en sorts gummilim.

Vera Sisefsky var också den unga lärarinna som tog med sig en femma till Moderna museet – och lyckades få barnen intresserade av modern konst! SvDs krönikör var imponerad.

En dag tog Vera hem hela klassen till sitt föräldrahem på Birger Jarlsgatan. Hennes pappa var professor, hemmet doftade av hans cigarrer och Veras rum var snitsigt, mycket modernt inrett med rött, vitt och svart. Klasskamraten Anne hade varit en tid i USA där pappan hade varit professor i San Fransisco. Världen kom närmare.

Pedagogiken i Nytorps experimentskolan gick ut på att alla elever oavsett bakgrund kan klara nio år. Det blev 1962 grundskolan. När det var dags att välja linje i slutet av 6an, ansåg föräldrarna att jag kunde gå i teoretisk linje, gymnasieförberedande klass. Första lektionen i engelska språket var Veras maning "Open the door" följt av "Shut the door".

Vi dansade tarantella i ljusgården. Skrev hemliga kärleksbrev till klasskamraten Leif som svarade,

allt mycket pirrigt, men jag blev sviken och brände breven, mot kompisens Emmas råd. En tid samlades alla på Nytorps gårde i någon form av förpubertal lek. Pojkarna försökte ta oss på bröstet – det var det hela. På hösten skulle Lucia väljas och man röstade med lappar där killarna upphetsat skrev "Lucias stora bröst tog hem varenda röst". Om jag med mina pinsamt knoppade behag deltog som Lucia minns jag inte, borde ha vägrat. Sveriges TV började sända 1957. Kanske var det Jacobssons som föll för detta nya medium och vi barn var sällan hemma.

Karin gick tre år i Röda skolan och en termin i Nytorp. Hon fortsatte i Bäckahagens skola i Bandhagen.

Här går mamma promenad med barnen i huset. På andra sidan gatan såg mamma en liten pojke som var handikappad. Han var ute i ur och skur, illa klädd. Mamma kontaktade barnavårdsnämnden som tog han om honom. En tid senare kom han hem med hjälpmedel och nya kläder.

Mamma fick bröstcancer 1955, opererades och blev deprimerad. Familjen sköttes av hemsamariter. Den första var snäll säger Karin, men nr två gillade vi inte. Karin snodde pengar ur pappas byrålåda och Erik ville hämnas när mamma kom hem. Han strödde ut stenkulor på barnkammargolvet så att hon skulle göra sig illa. Ja, märkligt hur barn reagerar.

Det var dags för större lägenhet. Familjen flyttade 1957 till nybyggt radhus i Småstugebyråns regi i Högdalen. Pappa byggde och mamma inredde. Här fick vi egna rum, allrum, garage och hobbyrum och 200 kvadratmeter tomt. Där bor idag Erik med sin Inger.

Jag började i Stureby läroverk i sjunde klass med trygga lärare som Urban Hjelm i svenska och historia. Mamma lämnade mig första dagen hos klassföreståndaren Lars Sellergren. Hon tyckte att

han var så snygg!

Mamma återgick i tjänst med poliovaccinering och barnavårdscentral. Hemmafruarnas tid var slut. Med första bilen, en DKW, blev familjen ett bra exempel på Rekordåren som följde efter andra världskriget.